

CDM

Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae

Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae (CDM) neboli Moravský diplomatář je ediční řada listin a textů, která pojednává o moravské středověké historii. Historické události zachycuje od roku 396 do roku 1411. Ediční řada obsahuje 15 svazků, které byly vydávány od roku 1836 do roku 1903. CDM v průběhu let vydávali celkem čtyři vydavatelé, a to Antonín Boček, Josef Chytil, Vincenc Brandl a Bertold Bretholz.

Moravský diplomatář je kompletně digitalizovaný a přístupný na stránkách Centra mediévistických studií: <https://sources.cms.flu.cas.cz/src/index.php?s=v&cat=3>

Antonín Boček (1809–1847)

Antonín Boček byl prvním vydavatelem CDM. Byl to stavovský historiograf moravský a archivář moravského zemského archivu. Boček připravil prvních pět dílů Moravského diplomatáře, vydat stihl ale pouze čtyři. Ve své práci si nepočínal příliš kriticky a moravskou středověkou historii „obohatit“. Padělky zakrýval dokumenty, které údajně našel v pozůstalosti moravského osvěcenského historika J. V. Monsea (1733–1793), tedy tzv. fragmenty Monseana.

Bočkova falsa

Antonín Boček padělal s pomocí některého svého pomocníka několik listin v Moravském diplomatáři. Moravskou středověkou historii doplňoval poznámkami a jednotlivé texty upravoval. Padělatel byl ve své práci velice přesný a přesvědčivý. Pravda o Bočkově false se ukázala až po jeho předčasně smrti, kdy se jeho pozůstalost stala majetkem moravského zemského archivu. V Bočkově pozůstalosti byly nalezeny opisy, které jeho plagiátorství potvrzují.

Doporučená literatura:

BOROVSKÝ, Tomáš – FASORA, Lukáš – CHOCHOLÁČ, Bronislav – MALÝ, Tomáš – NEČASOVÁ, Denisa – NĚMEC, Jiří – WIHODA, Martin: *Úvod do studia dějepisu, 2. díl*. Brno 2014.
KUTNAR, František – MAREK, Jaroslav: *Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví. Od počátků národní kultury až do sklonku třicátých let 20. století*. Praha 1997.
ŠEBÁNEK, Jindřich: *Moderní padělky v moravském diplomatáři Bočkově do r. 1306*. Časopis matice moravské 60, 1936, s. 27-84.

CDM – 15 svazků:

1. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae I. (319–1199)*. Ed. Antonín Boček. Olomouc 1836.
2. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae II. (1200–1240)*. Ed. Antonín Boček. Olomouc 1839.
3. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae III. (1241–1267)*. Ed. Antonín Boček. Olomouc 1841.
4. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae IV. (1268–1293)*. Ed. Antonín Boček. Olomouc 1845.
5. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae V. (1294–1306)*. Ed. Antonín Boček, Josef Chytil. Brno 1850.
6. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae VI. (1307–1333)*. Ed. Josef Chytil. Brno 1854.
7. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae VII/1. (1334–1345)*. Ed. Josef Chytil. Brno 1858.
Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae VII/2. (1345–1349). Ed. Josef Chytil. Brno 1860.
Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae VII/3. (830–1347). Ed. Josef Chytil. Brno 1864.
8. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae VIII. (1350–1355)*. Ed. Vincenc Brandl. Brno 1874.
9. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae IX. (1356–1366)*. Ed. Vincenc Brandl. Brno 1875.
10. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae X. (1367–1375)*. Ed. Vincenc Brandl. Brno 1878.
11. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae XI. (1375–1390)*. Ed. Vincenc Brandl. Brno 1885.
12. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae XII. (1391–1399)*. Ed. Vincenc Brandl. Brno 1890.
13. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae XIII. (1400–1407)*. Ed. Vincenc Brandl. Brno 1897.
14. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae XIV. (1408–1411)*. Ed. Bertold Bretholz. Brno 1903.
15. *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae XV. (1207–1408)*. Ed. Bertold Bretholz. Brno 1903